

Kausijulkaisupäivä 4.10.2002
Uutta kausijulkaisujen
luetteloinnista: ISBD(CR)

Sinimarja Ojonen

Helsingin yliopiston kirjasto

Sisältöpalvelut/Suomen ISSN-keskus

- ISBD(CR) = International Standard Bibliographic Description for Serials and Other Continuing Resources, 2002
- on kuvailustandardi kausijulkaisujen ja muiden jatkuvien julkaisujen luettelointiin
- korvaa standardin ISBD(S), 1988 (johon perustuvat Suomalaiset luettelointisäännöt: Kausijulkaisujen kuvailu 1989)
- harmonisointi: ISBD, AACR2 (Anglo-American Catal. Rules), ISSN Manual

Mitä uutta standardissa?

- uusia käsitteitä ja määritelmiä:
kausijulkaisun käsite laajenee (continuing resource - serial - integrating resource)
- uudenlaisia aineistoryhmiä kausijulkaisuina luetteloitaviksi (Internet-aineistoja sekä jatkuvasti päivitettävät irtolehtikansiot)
- lievennystä nimenmuutossääntöihin (kausijulkaisussa päänimekkeen muutos - tehtävä uusi bibliografinen tietue)

Continuing resource (jatkuva julkaisu), joka käsittää:

- Serials (kausijulkaisut; numeroittain / osina ilmestyvät)
- Integrating resources (koosteiset aineistot; yksittäiset numerot/osat eivät ole erotettavissa kokonaisuudesta)

Revising AACR2 to Accommodate Seriality: C.1. Recommendations on Type of Publication - Netscape

File Edit View Go Communicator Help

Location: http://www.nlc-bnc.ca/jsc/ser-rep4.html#bib

Back Forward Reload Home Search Netscape Print Security Stop

WebMail

AACR Type of Publication Model

Bibliographic Resources

```
graph TD;
  BR[Bibliographic Resources] --> F[Finite];
  BR --> C[Continuing];
  F --> Co[Complete];
  F --> In[Incomplete];
  Co --- M[Monographs];
  In --> SI1[Successively-issued];
  In --> Int1[Integrating];
  SI1 --- M1[Multiparts];
  SI1 --- SM1[Supplemented monographs];
  Int1 --- RE1[Revised e-texts];
  Int1 --- SL1[Some loose-leafs];
  C --> SI2[Successively-issued];
  C --> Int2[Integrating];
  SI2 --- S[Serials (including series and E-journals)];
  Int2 --- ML[Most Loose-leafs];
  Int2 --- DB[Databases];
  Int2 --- WS[Web Sites];
```

Document: Done

WebMail

SERIALITY

**Static
(no seriality)**

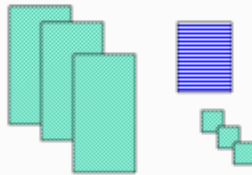

or

Books, e-texts,
maps, sound
recordings,
etc.

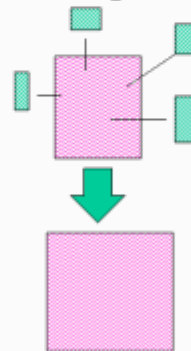
Successively-issued

Serials
Series
Multi-parts

Monos
with
suppl.

Integrating

Databases
Loose-leafs
Web sites

Continuing resource: serial

- A continuing resource issued in a succession of discrete issues or parts, usually bearing numbering, that has no predetermined conclusion (e.g. journals, magazines, electronic journals, continuing directories, annual reports, newspapers and monographic series)

Jatkuva julkaisu: kausijulkaisu (serial)

- Jatkuva julkaisu, joka ilmestyy toisiaan seuraavina numeroina tai osina. Osat yleensä numeroidut. Aiottu ilmestymään jatkuvasti (päättymisajankohta ei tiedossa). Esim. aikakauslehdet, sanomalehdet, verkkolehdet, vuosikirjat, monografiasarjat).

Continuing resource: an integrating resource

- A bibliographic resource that is added to or changed by means of updates that do not remain discrete and are integrated into the whole. Integrating resources can be finite or continuing (e.g. updating Web sites)

Jatkuva julkaisu: koosteinen julkaisu (integrating resource)

- bibliografinen aineisto, johon tehdään lisäyksiä, päivityksiä ja poistoja niin, ettei näitä voi erottaa kokonaisuudesta. Koosteinen aineisto voi olla päättävä tai jatkuva. Jatkuvia ovat esim. päivitettävät WWW-sivustot ja päivitettävät irtolehtikansiot

Serials tai Integrating resources: luettelointisäännöissä eroja monissa kohdissa

- kuvailun perusta (säännöt kohta 0.5.1)
- tiedonlähteen valinta (0.5.2. ja 0.5.3)
- tiedonlähteiden tärkeysjärjestys (0.5.4)
- päänimekkeen muutokset - ”major, minor changes” -tulkinnat; erityisesti tapauksissa, joissa julkaisevan yhteisön nimi sisältyy päänimekkeeseen tai kyseessä on yleisnimekkeinen julkaisu

Kuvailun perusta (0.5.1)

- **Serials:** sama sääntö kuin ennenkin: tee kuvailu lehden vanhimmasta tai vanhimmasta saatavilla olevasta numerosta (koskee sekä painettuja että verkkolehtiä)
- **Integrating resources:** tee kuvailu uusimmasta saatavilla olevasta aineistosta

Tiedonlähteen valinta (0.5.2 ja 0.5.3: mistä kohdasta julkaisua otan päänimekkeen ym. kuvailutiedot)

- Serials ja Integrating resources: valitse kuvailun ensisijaiseksi tiedonlähteeksi julkaisun nimiösivu (= julkaisun alussa oleva sivu, jossa on täydellisimmät tiedot julkaisusta) tai nimiösivun vastine (kansi, tekstin alku, toimitustietolaatikko jne.)
- verkkojulkaisuissa nimiösivua vastaa nimiönäyttö (ensinäyttö = ensimmäinen esiin ilmestyvä ruutu)
- CD-ROM: valitse tiedonlähteeksi physical carrier (levykotelo, nimilaput)

Tiedonlähteiden tärkeysjärjestys (0.5.4);
mistä kohdista julkaisua otan tiedot
kuvailun eri alueille (päänimeke ym.):
”hakaspolitiikka”

Serials ja Integrating resources:

- nimeke- ja vastuullisuustiedot otetaan julkaisun nimiösivulta (jos muualta, hakasulkuihin)
- muut kuvailutiedot: voidaan käyttää koko julkaisua (huomautuksissa myös julkaisun ulkopuolisia tietoja)

Nimenmuutokset: serials

Major - minor changes / pääkohtia

Tee uusi kuvailu (uusi bibl. tietue), jos:

- päänimekkeen viidessä ensimmäisessä sanassa tapahtuu muutoksia: poistoja, lisäyksiä, sanan vaihdoksia (paitsi kohta 0.13.1.tapaukset)
- päänimekkeeseen sisältyy julkaisevan yhteisön nimi, ja julkaiseva yhteisö muuttuu (huom. ei koske tapauksia, joissa saman julkaisijan nimenmuoto muuttuu, ks. kohta 0.13.1.5)
- julkaisun fyysinen ilmiasu muuttuu (esim. painetusta verkkolehdeksi)

Nimenmuutokset: serials

Major - minor changes / pääkohtia

Tee uusi kuvailu (uusi bibl. tietue), jos

- kyseessä on yleisnimekkeinen julkaisu, jossa
  - julkaisevan yhteisön nimi muuttuu toiseksi tai
  - saman julkaisijan nimimuoto muuttuu (paitsi kohdan 0.13.1.5 tapaukset)

Nimenmuutokset: serials

Minor changes

EI uutta kuvailua / bibl.tietuetta;

varianttinamekkeet merkitään kenttään 246:

- muutokset päänimekkeen sanojen oikeinkirjoituksessa tai taivutusmuodoissa (yksiköstä monikkoon)
- päänimekkeeseen sisältyvän yhteisönnimen hierarkiassa (sanojen järjestyksessä) muutos
- isokirjainsanasta vaihdos avattuun muotoon tai toisinpäin (esim. SPR - Suomen Punainen Risti)

Tärkeä kohta 0.13.1.5: minor changes

- the change involves the name of the same corporate body and elements of its hierarchy or their grammatical connection anywhere in the title (e.g. the addition, deletion, or rearrangement of the name of the corporate body or the substitution of a variant form, including an abbreviation)

Esim. ”minor changes”:

Society of Biblical Literature monograph series
muuttuu:

Monograph series / Society of Biblical Literature

Music Library Association technical reports
muuttuu: MLA technical reports

Bulletin mensuel / Amnesty International, Section
française muuttuu

Bulletin mensuel / Section française, Amnesty
International

Nimenmuutokset: integrating resources

- uusi tapa luetteloida: päänimekkeen muutokset ilmoitetaan samassa bibl. tietueessa, päivittämällä kenttää 245. Aiemmat nimet lisäkirjauksina kenttään 247 ja lisäksi huomautus
- koskee vain verkkojulkaisuja, joiden vanha päänimeke katoaa näkyvistä. Esim:

Ensin luuteloitu:

245 Asian age \$h Elektroninen aineisto

Nimenmuutoksen jälkeen:

245 Asian age online \$h Elektroninen aineisto

247 Asian age \$f 1999-2001

huom. alkamisvuodeksi (008, 260 \$c: 1999)

Muuta uutta / muuttunutta säännöissä:

- Nimeketietojen alueella: pakollisista kuvailun elementeistä vapaaehtoisiksi (kaikilla kuvailun tasoilla):
  - rinnakkaisnimekkeet (= erikieliset nimenmuodot; 246 kakkosindik.)¹
  - alanimekkeet (245 \$b)
- Julkaisutietojen alueella: muuttuneet kustannuspaikat ja kustantajien nimet voi ilmoittaa (Kansallisbibl. ottanee käyttöön)

ISBD(CR): yhteenvettoa:

- **Serials**

- ilmestyvät numeroina/osina
- kuvaillaan vanhimmasta saatavilla ol. numerosta
- luetteloidaan ”successive entry” -periaatteella (jokainen päänimekkeen nimenmuutos aiheuttaa uudelleen kuvailun, eli tehtävä uusi bibl. tietue)
- saman lehden kustakin eri ilmiasusta tehdään oma bibliografinen tietue (painettu - verkkolehti)

- **Integrating resources**

- osat eivät erotu kokonaisuudesta
- kuvaillaan uusimmasta päivityksestä
- luetteloidaan ”latest entry” -periaatteella (vain tapauksissa, joissa aiempi päänimeke katoaa näkyvistä). Tällöin samassa bibl. tietueessa ilmoitetaan uusi ja entiset päänimekkeet

ISBD(CR): international standard
bibliographic description for serials
and other continuing resources

München : Saur, 2002

(UBCIM publications, New series, vol.
24)

ISBN 3-598-11599-7

Lopuksi pohdittavaksi jatkuvista verkkojulkaisuista:

- Missä määrin kokoelmaluetteloihin kannattaa tehdä käsin MARC-tietueita (vrt. portaalit, lehtilistat, metadatan hyväksikäyttö ym.)
- Onko jatkuvien verkkojulkaisujen tarkka kuvailu ISBD(CR)-mukaisesti järkevää?
  - verkkojulkaisuissa tapahtuvista muutoksista ei voi tietää
  - verkkojulkaisut (ulkoasu ym. ominaisuudet) olemukseltaan muuntuvia - kuvailu ei voi pysyä perässä
- access tärkeämpää kuin description

Mitä mukaan jos verkkojulkaisuista tehdään MARC-tietueita kokoelmaluetteloon?

Kuvailu:

- identifiointitunnus (esim. ISSN)
- päänimeke
- varianttinamekkeitä
- julkaisija
- URL (verkko-osoite: 856)
- linkkikenttiä (ainakin tieto julkaisun muista ilmiasuista - 776)

Auktoriteetit: sisällönkuvailu ja julkaisevan yhteisön nimi ovat painavaa lisäarvoa tietueessa